

Zdelovská drbna

květen 2010

**v tomto čísle
najdete:**

III. část č.p. str.3

trocha historie str.4,5

z paměti naší babičky str.6

pamětní kniha SDH str.7

radý mistra kuchaře str.8

test pro chytré hlavy str.9

**divadelní spolek Jirásek
str.10**

brigáda str.11

kuličky str.12,13

májová výstava str.14,15

čarodějnice str. 16

zdelovský fotbal str.17

**fauna a flora kolem nás
str.18,19**

Pamětní kniha obce Zdeřova

Rok 1938 vyznačován bude v dějinách národa Československého za tragický a katastrofální neb v něm rány osudu dolehly na československý národ a stát v nejstrašnějších důsledcích. Žádnému národu, který prohrál válku, nebyly dikтовány tvrdší a těžší podmínky než 23. září 1938 národu a jeho prýprátel. A vláda při velké své odpovědnosti nechťic přistoupiti k vyvraždění národa, byla nucena je přijmout a připustit porušení hranic a odtržení od zemí koruny svatováclavské a státu. Obyvatelstvo a jeho hrdinná armáda přijali tuto těžkou ztrátu disciplinovaně, avšak s nemírným sebezapřením bolesti a zármutku. V oddanosti a lásce čs. vojska k rodné zemi, svědčilo velké odhodlání nepodstoupit část území bez boje. Avšak v této těžké době bylo nutné více než kdy jindy řídit se rozumem a potlačiti vzdor, z čehož vznikla naděje na zachování národa pro doby příští. Národ náš po 20 letech obnovené svobody byl postaven před osudové rozhodnutí. Přijali jsme rozhodnutí čtyř mocností Anglie, Francie, Itálie a Německa, které 30. září 1938 v Mnichově nadiktovaly odstoupení a vyklizení sudetoněmeckého pohraničí pro sousední říši německou. Tak jsme 1. října 1938 počali vyklízeti zněmčelé území naší republiky, do kterého ihned vstoupila německá armáda. Tím mnoho Čechů a Slováků zůstalo bez domova a muselo si hledat nový na zbylém území Československého státu.

-pro občany doslovně opisuji z naší kroniky i dále budeme v roce 1938

-pla-

III. část popisná čísla ve Zdelově

<u>č.p.</u>	<u>nyní</u>	<u>dříve</u>
41	Kalina Jaromír, Chrast	Forejtkovi Alois
42	Zemánek Ladislav	Zemánkovi
43	Matoušek Josef	nový domek kolaud. 1998
44	Obecní úřad	
45	Provazníkovi Miloš, Emílie	Provazníkovi
46	Čestických	Čestických
47	Šlapák Pavel	Šrámkovi, Sejkorovi
48	Komárkovi	nový domek kolaud. 2005
49	Fajfr Miloš, Kostelec n.O.	Hlaváčkovi, Fajfroví
50	Voda Bohumil, Hr. Kr.	Tobiáškoví, Vodoví, zahradnictví, prodejna
51	Rousek Jiří, Pardubice	Plašil Josef
52	Karásek Karel, Kostelec	Jelínkovi, Ješinovi, Karáskovi
53	Sršňová Iveta	Zemanovi, Bednaříkovi, Sršňovi
54	Vlasákoví, Sedlákoví, Fialoví	Hamerskovi, Sokoloví
55	Plašiloví	Pražákoví, Plašiloví
56	Novák Jaroslav, Čermná n.O.	Spuroví, Novákoví
57	Panáčková Olga, Hr. Kr.	Provazníkovi, Davidoví
58	Šimon Jaromír, Kostelec n.O.	Šimonoví
59	Pavličková Jitka	Kapuciánoví, Červínkovi, Mičanoví, Prokopoví
60	Uher Jan, Praha	Bakešovi

Bylo to jinak?, ozvěte se...

Rudolf Provasník

TROŠKA HISTORIE - pokračování

akrobatický výstup

Jdeme-li silnicí po Horním konci směrem do vesnice, po levé straně větší zemědělské usedlosti s velkými ovocnými zahradami střídají se s baráčky dělníků a řemeslníků.

Na Horním konci v čísle 76 žije občan, který nejen že si přestavěl vlastní domek, že dokáže zhotovit boty aniž se tomu vyučil, ale obstarává všechny práce práce kovářské, truhlářské, zámečnické i montérské pro své spoluobčany, pro široké okolí vyrábí dřevěné pumpy na čerpání vody, sám si postavil větrnou elektrárničku, které nyní zavádí i v blízkém Šachově. Sousedí

s usedlostí, nesoucí ve svém štítě letopočet 1875. Stavení je kryto došky, šindelí a lepenkou, oba štíty jsou dřevěné. V majetku hospodáře jest velký písniček, v němž při kopání byl nalezen nůž z předhistorické doby. Po pravé straně cesty táhnou se pole a zabíhají až k lesu.

pokračování příště...

Z paměti naší babičky

Jarní hry

Jak nastalo jaro, a vrby se začaly zelenat, tak kluci měli o zábavu postaráno. Skoro každý kluk vlastnil nožik, takzvanou rybičku. Z vrby se uřízl prut a z něj se oddělil asi 10ti centimetrový kousek. Do kůry se vyřízl otvor asi jako u flétničky. Pak se celý kousek navlhčil a střenkem nožíku se na koleně opatrně poklepával, aby se kůra neporušila a přitom se dala sloupnout. Říkalo se při tom říkadlo:

„Otloukej se pišťaličko otloukej, nebudeš-li se otloukati, budu na tě žalovati, císaři pánu, ten ti dá ránu, až odletíš ke zlatému džbánu“. Potom opatrně kůžičku z prutu stáhli a seřízili z prutu špuntík, který nasadili do pišťalky. Celá vesnice byla plná pískání. Kdo by neuměl udělat pišťalku, tak to byla ostuda. Jako další zábava bylo švihání káči. Káča byla asi 10cm kuželík, který měl po obvodu rýhy. k tomu patřil prut, na kterém byl uvázaný provázek, káča se roztočila a tím bičíkem se mrskala a soutěžilo se, komu se káča nejdéle točí. Káča se kupovala za 1 Kč. V neposlední řadě se hrály-cvrkaly kuličky. Ty hrála i děvčata. Za 10 haléřů se koupilo 10 kuliček. Každý měl ušitý sáček z plátka, který se zdrhoval tkanicí. Kdo byl šikovný, tak vyhrával a měl pytlík plný kuliček. Kuličky byly hliněné, nabarvené různými barvami. Při častém hraní se odíraly a někdy nebylo znát, jakou měly původně barvu. Kdo měl kuličky nové, tak se soupeřem, který měl kuličky otlučené, nechtěl hrát.

Dříve nebylo peněz na drahé hračky, ale děti si vystačily s tím, co si samy vyrobily.

příspěvek napsala paní Miloslava Dostálová

Pamětní kniha sboru dobrovolných hasičů č. II. Protokol

sepsaný při členské schůzi sboru dobrovolných hasičů ve Zdelově, která se odbyvala v sobotu dne 29. července u přítele Františka Luňáčka s následujícím jednáním.

1. Čtení protokolu s minulé schůze
2. Zpráva činovníků
3. Pořádek po divadle „Hřích lesního Křikavy“.
4. Různé
5. Zaplacení 5ti případů úmrtí.

Schůzi zahájil br. starosta Jan Hirš za přítomnosti 11.ti členů. Protokol s minulé schůze čten a schválen. Přípis od župy abychom zpaušalisovaly autorské poplatky byl přečten a na základě toho, že u nás děláme zábav moc málo, bylo všehlasně ujednáno, že tak neuděláme. Dne 28 května 1933 svolán byl sbor trubkou na cvičení při kterém se ujednálo aby vzdělavatel sboru postaral se o divadlo v přírodě, který si toto vzal na starost. Bratr Karel Doležal v rozmluvě se župním vzdělavatelem Bedřichem Moravcem doporučil nám sehráti divadelní hru „Hřích lesního Křikavy“. Knižky na toto divadlo s ochoty zapůjčil spolek ochotníků v Šachově. Při tomto divadle účinkovali za spolupráce celého našeho sboru: Jos. Provazník ze Šachova, Jos. Hudousková, Jar. Kúbík ze Šachova, B. Švandelíková, Jar. Plašil, B. Marková, Jar. Dvořák ze Šachova, Karel Doležal, B. Vondráčková Moravsko, Jos. Čestický. Hra tato sehrána byla 23 července za dosti špatného počasí ale k úplné spokojenosti celé veřejnosti v lese t. zv. Zásekách.

Hrubý příjem při divadle i zábavě	1131. -Kč
Hrubé vydání	1015. 40 Kč
Čistý zisk	115. 60 Kč

V této schůzi všehlasně ujednáno bylo, že sbor se zúčastní okrskového cvičení v Borohrádku a cestovné pro jednoho člena 10 Kč. Jiného jednání nebylo a schůze skončená v 10 hod. večer

Jos. Čestický

Jan Hirš

t.č. jednatel

Jarní jídla

Rady mistra kuchaře

Zdelovská drbna

Jarní závitky

Ingredience: 16 plátků těsta na spring (dají se koupit v čínských obchodech), 8 houbiček shitake, 70 g bambusových výhonků, 2 jamí cibulky, 120 g čínského zelí, 1 pórek, 3 mrkve, 150 g kuřecích prsíček, 2 lžičky škrobu, 2 lžice rýžového vína, olej na smažení

Postup přípravy: Bambusové výhonky, mrkev, jarní cibulku, čínské zelí, pórek, houby (předtím je nezapomeneme namočit do studené vody nabobtnat) a kuřecí prsa nakrájíme na nudličky. V pánvi orestujeme kuřecí maso a přidáme všechny pokrájené ingredience. Zastříkneme vínem a sójovou omáčkou. Zaprášíme solamylem. Rozprostřeme si plátek těsta. Na jednu třetinu dáme lžice náplně, plátek přehneme přes náplň a skoro do poloviny stočíme, přehnem okraje směrem dovnitř a dotočíme závitky. Závitky usmažíme na oleji dozlatova. (Neseženete-li originální spring plátky, lze použít celkem s úspěchem těsto na tažený závin.)

Jarní tvaroh s lupením

Ingredience: 1 tvaroh (250 g), 1 bílý jogurt (cca 200 g), 1 miska naklíčené vojtěšky, 1/3 hlávkového salátu, kousek krájeného póruku (cca 10 cm), 2 sekané stroužky česneku, 1 lžice hořčice, 1/3 lžičky mletého kmínu, špetka bílého pepře, 2/3 lžičky alpské bylinné soli, 1 červená a žlutá paprika (nemusí být), několik ředkviček krájených na kolečka (nemusí být)

Postup přípravy: Naklíčíme vojtěšku, nebo ředkev, či použijeme jakékoliv jiné hotové zelené lupení podle chuti (rukola...). V mixéru smícháme pomalu tvaroh s jogurtem, hořčicí a kořením, až se spojí. Pak na maximální otáčky vmixujeme vojtěšku a česnek, až dostaneme hladký krém. Přidáme pórek a krátce promixujeme, aby z něj zůstaly malé kousky. Ručně vmícháme omyté a na kousky nakrájené listy salátu. Můžeme vmíchat i ředkvičky nebo na kostičky nakrájené papriky, pro barevný kontrast.

Kousky salátu nedovolí pokrm zhltnat ve spěchu, což by také byla škoda ;-)

Tvaroh je výborný k plackám, bramborákům nebo jen k celozrnnému chlebu.

TEST

pro chytřejší
pro chytřejší
hlavy

1. Kde ve Zdelově najdeme úsek cesty zvaný „Dostálka“?

- a) v Zárybniči
- b) úsek cesty od písničky na Moravsko
- c) úsek cesty od vodárny k prodejně

2. Kterému městu patří tento znak?

- a) Třebechovice pod Orebem
- b) Holice
- c) Vamberk

3. Ve kterém stavení bydlíval statkář Šejna který podle pověsti postavil „Šejnův křížek“ u Šachova ?

- a) č.p. 1
- b) č.p. 26
- c) č.p. 62

**4. V roce 1308 je první zmínka o držiteli panství Boro-
hrádeckého. Jak se jmenoval ?**

- a) Jaroslav z Bolehrádku
- b) Ježek z Boruhrádku
- c) Jan Roháč z Dubé

**5. Ve kterém roce markrabě Karel IV. dobyl hrad Pot-
štejn?**

- a) 1339
- b) 1388
- c) 1412

6. Co znamenalo slovo „furverk“?

- a) nářadí
- b) povoz
- c) lokomotivu

7. Kde se ve Zdelově říká „na trianglu“?

- a) na horním konci u lesa
- b) v Zárybniči na kapci u lesa
- c) na kraji lesa při silnici na Kostelec

**8. Kde v okolí bychom našli místo pojmenované „Na
spravedlnosti“ a dříve se tam vykonávaly tresty za
hrdelní zločiny?**

- a) v Šachově na vrcholu kopce Štěpnice
- b) v močálech u Boruhrádku
- c) mezi Velkou Čermnou a Čičovou

9. Kdy byla založena pamětní kniha obce Zdelova?

- a) 14.5.1898
- b) 14.1.1928
- c) 14.12.1918

**10. Antonov 225 Mrija je jediné letadlo svého druhu.
Jakou vzletovou hmotnost dokáže dostat do vzduchu?**

- a) 120 tun
- b) 450 tun
- c) 600 tun

Protokol

ze schůze divadelního
a zábavního spolku
ve Zdelově
"JIRÁSEK"

Protokol č.19.

Protokol sepsaný z výborové schůze, která se konala dne 1. ledna 1929 o 10 hodině dopoledne v hostinci u „Kopárků“ ve Zdelově, za přítomnosti 10 ti výborů. Schůzi zahájil předseda spolku Adolf Hlaváček a na program uvedl následující body:

Program:

1. Čtení protokolu s poslední schůze
  2. Ustanovení valné hromady
  3. Zjednáni pořádku z divadla a Sylvestrůského večírku
  4. Pojednání o plesu
  5. Volné návrhy a dotazy
- 1) protokol byl přečten je dnatelem spolku, jenž byl přijat a schválen.
  - 2) Kopárek František navrhl by se valná hromada odbyvala 6. ledna 1929 ve 2 hodiny odpoledne v hostinci u Kopárků, jenž bylo schváleno.
  - 3) Z divadla Vilouškův Svatební den bylo hrubýho příjmu

hrubýho příjmu 577. 50 Kč

vydání 360. 90 Kč

čistý zisk z divadla 216. 60 Kč

Ze Sylvestrůského bylo hrubého příjmu

hrubý příjem 380. – Kč

vydání 239. 30 Kč

čistý zisk ze sylvestru 140. 20 Kč

Celkový obnos v pokladně obnáši 2749. 34 Kč

4) Václav Provazník navrhl by se ples pořádal 2. února 1929, jež bylo schváleno.

5) Dále navrhl Václav Provazník by se koupili stolice, jež bylo jednohlasně schváleno a o zadání odročeno na valnou hromadu. Ku spolku přistoupili Hlaváček Bedřich a Provazník Alois jako činní členové. Schůze skončena 12 hodin v pole dne.

t.č. jednatel Hloušek František

(zdroj- kronika divadelního spolku "Jirásek", kterou poskytl pan Petr Hlaváček z Bučku)

poznámka : kroniku spolku "Jirásek" opisuji přesně bez jakýchkoli úprav ,včetně všech chyb a tehdejší výslovnosti.

BRIGÁDA

V sobotu 24.dubna se konala brigáda na úklid obce. Uklízelo se okolo Obecního úřadu, malovaly se kanceláře, hrabalo se kolem komunikace na dolní konec, stříhal se živý plot a prořezávaly

se tůje kolem koupaliště. Sešlo se na dvacet obětavých sousedů, kteří na rozdíl od jiných nelenovali a nasadili své síly ve prospěch našeho Zdelova.

Po zamyšlení nad tím, kolik má naše obec obyvatel, došel jsem k tomu, že jednou za rok je schopno udělat zadarmo něco pro ostatní jen necelých 10 procent lidí. Zdá se vám to hodně? Mně ani ne. A to nemluvím o tom, že jsou to skoro vždy jedni a titíž.

Nabízí se tedy otázka. Má se obec chovat tak jako většina občanů? Kde jsou ti, kteří mají před domem novou asfaltku?

Kde jsou všichni rodiče, kteří horovali za dětské hřiště a bylo jim ihned vyhověno atd..? Brát dokáže každý, ale něco vrátit, to už je horší. 4 hodiny práce jednou maximálně dvakrát do roka snad není tak moc?

Co si mají potom myslet ti, co se snaží, aby alespoň trochou přispěli k zušlechtění obce? Že jsou ostatním pro smích? Je pěkné mít doma hezkou zahrádku a všude pořádek,

ale to ještě nemusí znamenat, že mne nezajímá, co se děje za plotem. Copak jste to sakra ještě nepochopili? Rozpočet obce prostě na vše nestačí a aby ten náš Zdelov k něčemu vypadal, musíme chtě nechtě každý přispět svou troškou do mlýna. Pakliže je vám ale osud naší malebné obce lhostejný, tak se asi nedá nic dělat. Ale nadávat, že není támhleto a tamto a že by se mělo ještě udělat toto a toto, to umí každý trouba. To samé je s koupalištěm. **Koupaliště je nás všech**, a jak si ho uděláme tak ho budeme mít. Dost na tom, že obec dotuje provoz. My ani nejsme schopni se sejít a dát alespoň základní věci do kupy. Vždyť to děláme pro svoje děti i pro sebe. Nebo snad ne?

kuličky

Sedmnáctého o dubnové sobotě se uskutečnilo 1. mistrovství Zdelova ve cvrnkání kuliček. Počasí přálo a o dobrou náladu nebylo nouze. I když se zpočátku zdálo, že budou muset pořadatelé hrát sami, nakonec se sešla hojná herní základna všech věkových kategorií. Do deseti let se účastnilo 11 dětí, od 11 do 15 let 9 dětí. Překvapením byla nejstarší kategorie, kde se zúčastnilo 19 závodníků, takže se muselo hrát

na dvě skupiny. Nejstaršími soutěžícími byli manželé Krajovi, kteří si rádi zopakovali hru svého mládí a patřili k favoritům celého klání.

Záměr celé akce se vydařil. Nejen že jsme strávili pěkné odpoledne se svými známými a sousedy, ale hlavně se dětem

připomněla sice stará, ale krásná hra, při které nejde ani o násilí ani na ni

nejdou potřeba drahé pomůcky, zkrátka stará česká klasika. Vždyť některé děti a nebylo jich málo, hrály tuto krásnou hru poprvé v životě. Nejlepší odměnou pro pořadatele, bylo vidět zdelovské děti, jak se motají kolem důlku v zemi a přitom se dobře baví.

Pro Zdelovskou drbnu, za spolek Kozinec, napsal a nafotil – Medvěď

Šikovné hlavičky a ručičky ve Zdelově

Prvomájová výstava ve Zdelově, první vernisáž a vůbec-překvapení, jak mohou občané strávit hezký den.

1.května v 10 hodin byla zahájena výstava v místním hostinci U Joudy ve Zdelově. Místní vědí a tuší. Žijí mezi námi občané, kteří mají různé koníčky, ledacos umí. Proč se nepochlubit? Mnohdy to dělají pro potěšení svých blízkých, nebo jen tak do šuplíčku.

Tak ven s tím, pochlubte se, vždyť je nás tu tak málo a mnohdy o sobě moc nevíme. Potěšte také nás spoluobčany, a ne jen ty nejbližší.

Ujal se tedy této akce pořadatel-
Obecní úřad ve Zdelově v čele s panem starostou Miroslavem Bozetickým.

A co bylo nabídnuto a vystavováno?

Prezentoval se rodák ze Zdelova- pan Zemánek, který určitě nemá konkurenci- jeho obrazy vypovídají o kráse lidské duše, krajiny, a i když žil kus života mimo tuto vesnici, láska k ní se tady najde. Prohlídka jeho obrazů je pohlazením na duši.

Při prohlídce nemůžete minout rybářské úspěchy pana Aleše Sedláka, dále myslivci ukazují své trofeje-což jim můžeme závidět.

Chovsport pana Vlasáka tu má své místo a poháry, koníci- "dostiháči," Míňa, Edigio, jezdci parkurů, Báro, Lucko, jen do toho-je toho hodně, ostatně poháry a umístění tomu napovídají, koně jsou úžasní, klobouk dolů.

Také ženy tu mají své místo- paní Martincová je mistrně vyšívání, paní Urbánková zase vyrábí leccos z papíru. Jsou to opravdu proutky nebo papír? A to skloubení -barva na sklo, oživení starých věcí, neskutečné... Je možné že i v této době má člověk tolik elánu? A co hodin a lásky se tu nabízí?

Pan Zdeněk Hanáček, její bratr, překvapil jinak- nabídl expozici hradů a zámků České republiky- tak to je k nevíře- tohle že někdo lepí? No tedy, to je pěkná piplačka, ale výsledný efekt se samozřejmě dostaví.

Také mnohé překvapil pan Martin Novák- jeho ručně kreslené komiksy a kresby se zajímavou tematikou mnohé zaujaly, překvapily, nabízel i

romantiku hradů a zámků.

A jsme u konce? Vůbec ne. Za symbolickou cenu jste tu dostali pořádnou porci grilovaného kuřete, mohli jste posedět a poklábosit, mohli jste se podělit o dojmy, popřípadě klást otázky těm, kteří vystavují- a není jich málo- byli tu k dispozici.

Co říci závěrem? Poděkování určitě patří paní Miroslavě Seidelové, která vymyslela a vytvořila úžasnou dekoraci, která podmalovávala tuto akci.

Samozřejmě všem, kteří šli do toho, Obecnímu úřadu ve Zdelově v čele s panem Miroslavem Bozetickým, prostě všem. Občané se těší, co bude dále. Takže- všichni doufáme, že tímto začíná v naší obci nová tradice- pravdou je, že ručičky českého človíčka jsou nevyzpytatelné.

Za všechny napsala a podělila se s dojmy Jana Nováková

foto-Medvěd

ČARODĚJNICE

Již tradičně se sešli sousedé i přespolní návštěvníci při pálení čarodějnic. Pro mne osobně je to znamení, že už je zima definitivně u konce s dechem a konečně začíná jaro.

Pro děti již tradičně Obecní úřad ve Zdelově připravil k opečení párky, o oheň se jako vždy postarali místní hasiči. Rozběhla se čilá zábava a tak to má o těchto akcích, kdy se sejdou sousedé, být. O dobrou náladu bylo postaráno reprodukovanou hudbou DJ Šroubka, obsluhu vzorně zvládaly tři děsuplné čarodějnice, a tak není divu, že se posezení protáhlo až do pozdních hodin.

Na tomto místě se většinou snažím vám přiblížit dění nějakými obrázky. Bohužel letos tomu tak nebude. Stala se mi nemilá událost, o které bych nikdy neřekl, že se mi ve Zdelově může stát. Přestože všichni, nebo alespoň většina ví, na co fotoaparát používám, i přesto mi nějaký lidský ubožák foťák ukradl. Ač je to neuvěřitelné, je to možné. Ne že bych přišel o bůh ví co, ale věřte, že to zamrzí a to už se nechci zmiňovat o tom, že to byl fotoaparát starý a v bazaru za něj někdo dostane sotva pár stovek. Pro mne to však bude dosti značná investice při pořízení nového přístroje. Největší ztráta je, že jsme já i vy přišli o krásné fotky z čarodějnic, které budou chybět a mrzí mne snad ještě více než samotná krádež přístroje. Hold to je život. Jen tajně doufám, že to nebyl nikdo ze Zdelova, to bych jen těžko rozdýchával. No nic se nebojte, nový sice zatím nemám, ale půjčil jsem si malej foťák od syna. Nic moc kvalita, ale zatím to musí stačit. A na závěr jedna dobrá zpráva, fotky mi nabídli hodní lidé, kteří na čarodějnicích také fotili. Takže se na ně můžete těšit.

Přeju všem čtenářům drbný pěkný začátek jara.

pro drbnu napsal Medvěd

FOTBAL

SK Dobré - Sokol Zdelov 1:5 (0:2)

Čistý hattrick Miloše Cvejna zařídil naše vítězství. Fotbalovější Zdelov jednoznačně porazil snaživou domácí jedenáctku, které se marně v druhé polovině zápasu snažili pomoci i oba rozhodčí.

Zdelov měl většinu zápasu pod kontrolou a po zásluze vyhrál. "Hurá" fotbal domácích na nás tentokrát nestačil. V rozhodující chvíli nás podržel dvěma výbornými zákroky Fero a zkázu domácích dovršily dvě proměněné penalty v podání Miloše Cvejna.

Na malém hřišti v Dobrém se domácí snažili praktikovat fotbal stylu "odkopni a všichni za balonem". To se jim však moc nevyplatilo.

Cca v 15 minutě dostal ideální kolmou přihrávkou Zdeněk Sehnal a šel sám pro-

středkem hřiště na branku domácích. Průnik do otevřené obrany zakončil vedoucím gólem. Po deseti minutách pak Miloš Cvejn z velkého vápna umístěnou střelou k tyči překvapil domácího brankáře a zvýšil na 2:0 pro Zdelov. Po ideálním centru od Davida Komárka měl náš další gól na hlavě Jakub Hrbáč, ale dal vedle. Vše vypadalo v pohodě a do šaten jsme šli spokojeni s dvoubrankovým vedením i s konstatováním, že hlavní sudí zápas zatím řídí s přehledem.

V úvodu druhé poloviny zápasu se přece jen domácí snažili o zkorigování výsledku a ve svém úsilí byli podporováni oběma sudími, jejichž rozhodování se proti prvnímu poločasu radikálně změnilo, a to ve prospěch domácích.

Náhodný gól v naší síti (tečovaná střela) šanci na jejich úspěch rapidně zvýšil. Vyrovnaní však odmítl náš brankář Fero, který dvěma skvělými zákroky náš tým v rozhodující chvíli podržel.

Domácí pak jaksí zapomněli na "zadní vrátka" a Zdelov trestal. Jakub Hrbáč utekl po pravém křídle a byl zastaven až ve vápně téměř likvidačním zákrokem brankáře, který však obdržel "jen žlutou". Nařízenou penaltu Miloš Cvejn s přehledem proměnil. Po dalším zákroku domácí obrany ve vápně na Jardu Nyče si Miloš Cvejn penaltu úspěšně zopakoval. Domácí pak "dorazil" Jakub Hamerský, který těžký centrováný míč uklidil volejem do domácí branky "a bylo vymalováno".

Fotbal v podání Zdelova tentokrát zvítězil nad naivní a až příliš tvrdou hrou domácích. Po-
-petkom-

Kukačka obecná - Cuculus canorus

Pták z čeledi kukačkovitých, pro kterého je typický tzv. hnízdní parazitismus. Kvůli svým existenčním problémům byla kukačka obecná letos vyhlášena Českou ornitologickou společností ptákem roku 2010.

Kukačka obecná je přibližně tak velká jako hrdlička zahradní. Měří kolem 30 centimetrů. Tento středně velký pták má podlouhlé tělo zakončené dlouhým ocasem. Samci jsou modrošedí až šedí s příčným pruhováním. Jejich spodní strana těla má barvu bílou a na prsou s tmavými šedohnědými příčnými pruhy. Samice bývají ze spodu hnědé, někdy s červeným přidechem a méně výrazným proužkováním. Jejich křídla jsou špičatá a úzká s rozpětím je 55-60 centimetrů. Krátký zobák na světle šedé hlavě mají mírně zahnutý směrem dolů. Kukačky žijí v celé Evropě a severní Africe. Jako stěhovavý pták se na zimu přesouvá na africký kontinent. K nám se vrací v období konce dubna, začátku května a za teplem odlétá většinou v srpnu. Najít ji můžeme ve všech lesních porostech včetně parků a křovin. Ráda zalétá také na otevřená prostranství s ojedinělým výskytem stromů, např. na louky či pastviny. Vyskytuje se od nížin až po vrcholky hor.

Kukačky jsou ptáci samotářští, takže je nikdy nenajdeme ve velkých hejnech či skupinách. Žijí skrytě, takže pokud ji spatříte, tak spíše za letu, kdy připomíná menšího dravce. Na rozdíl od nich ovšem prakticky nezvedá křídla nad úroveň těla. Pokud už se nám podaří ji spatřit jak sedí, pak bude mít pravděpodobně svěšená křídla a bude mírně pohupovat svým dlouhým ocasem. Kukačka se živí především hmyzem. Velmi ráda má velké brouky a housenky, motýly.

Kukačky jsou notoricky známé tím, že svá vejce vkládají do hnízd jiných ptáků. Tento jev nazýváme hnízdni parazitismus. Samčí hlas, kterým vábí samičky typickým voláním „kuku“, na které samice odpovídají „kvikkvikkvik“. Podle tradice má každá dívka zaslechne-li kukaččí hlas spočítat kolikrát zakuká a podle toho zjistí, za kolik let se vdá. Jsou to promiskuitní ptáci, kteří nevytvářejí trvalejší páry. Samice se páří s několika samci a svá vejce snáší v době od května do července. Kukačky vlastní hnízda nestaví, využívají nevědomého pohostinství většinou malých hmyzožravých pěvců. Hostiteli bývají rákosník, červenka nebo rehek zahradní. Samice vloží vždy jedno vejce do hnízda nového opatrovníka. Malá kukačka se vylíhne už po 12 dnech a velmi rychle roste. I díky tomu je schopné ihned vyhodit z hnízda ostatní mláďata nebo ještě nevylíhlá vejce. Samotné se jí tento boj stává občas osudným, když se snaží odstranit vejce z hnízda a přehodit ho přes okraj tak, aby se rozbilo a v tu chvíli přepadne také. Mnoho mláďat kukačky obecné se nevylíhne i proto, že je nový pěstoun pozna a udělá s nimi krátký proces. Avšak může se mu i stát, že vyhodí vejce vlastní, proto jej raději většinou přijme i když riskuje, že tak přijde o celou svou snůšku. Pokud má rezavé mláďe kukačky to štěstí a vylíhne se, nechává se od „rodičů“ krmit 21-23 dní a ještě přibližně další tři týdny je dokrmováno, než se plně osamostatní. Po celou tu dobu plně využívá výhod jedináčka, kterému se dostává veškerá potrava, o kterou by se jinak musel dělit se sourozenci.

Zlatice prostřední- *Forsythia intermedia* nebo také Zlatý déšť

Zlatice prostřední lidově nazývaná zlatý déšť je nenáročná rostlina z čeledi olivovníkovitých. Utrhli jste si podle zvyku na Velikonoce pár větviček? Že ne? Stále to můžete ještě napravit. Zlatý déšť je teď v plném květu.

Zlatice je keř, jež dorůstá výšky dvou až tří metrů. Větve nejprve rostou přímo vzhůru, později se odklánějí. Jedná se o opadavý, rychle rostoucí keř se střední hustotou větví. V zimním období má jen holé žluto-šedé až hnědo-černé větve, které jsou hustě posety výrazně tmavšími tečkami. Podle barvy větviček dokonce můžeme poznat stáří této rostliny. Mladé rostliny mají výrazně hnědé větve, které později šednou. V dubnu potom rozkvetou výrazně žlutými květy, kterých při pravidelném prořezávání rostliny může být velmi mnoho. Je to velmi dekorativní keř zejména v době květu. Vzhledem k tomu, že v době kdy rozkvétá jsou ještě ostatní keře a stromy bez listů zlatice doslova zazáří. Tomuto jevu se říká forzýtie. Tento žlutý poklad, kterým může být keř plně obalen má cca. 4 cm v průměru a vyrůstá po 2-3. Tento keř je známý tím, že listy se na něm objeví až po odkvětu. Světle zelené listy mají na svých okrajích zoubky. Během léta tmavnou. Jsou vejčitě kopinaté až kopinaté. Rostlina má bohatý kořenový systém. Plodem je tobolka. Druhů rodu zlatice existuje 7, ale pouze jeden roste v Evropě, zlatice prostřední. Ostatní se vyskytují v subtropích a mírném pásmu Asie. Liší se především velikostí a odstínem květů, také počtem okvětních lístků. Rostlina je náročná na slunce. V polostínu nemusí tak dobře kvést. Potrpí si na vlhko, proto má ráda propustné a spíše humózní půdy. Množit ji můžeme řízkováním nebo hřížením. Odborníci doporučují prořezávat ji ihned po odkvětu.

Podle barvy větviček dokonce můžeme poznat stáří této rostliny. Mladé rostliny mají výrazně hnědé větve, které později šednou. V dubnu potom rozkvetou výrazně žlutými květy, kterých při pravidelném prořezávání rostliny může být velmi mnoho. Je to velmi dekorativní keř zejména v době květu. Vzhledem k tomu, že v době kdy rozkvétá jsou ještě ostatní keře a stromy bez listů zlatice doslova zazáří. Tomuto jevu se říká forzýtie. Tento žlutý poklad, kterým může být keř plně obalen má cca. 4 cm v průměru a vyrůstá po 2-3. Tento keř je známý tím, že listy se na něm objeví až po odkvětu. Světle zelené listy mají na svých okrajích zoubky. Během léta tmavnou. Jsou vejčitě kopinaté až kopinaté. Rostlina má bohatý kořenový systém. Plodem je tobolka. Druhů rodu zlatice existuje 7, ale pouze jeden roste v Evropě, zlatice prostřední. Ostatní se vyskytují v subtropích a mírném pásmu Asie. Liší se především velikostí a odstínem květů, také počtem okvětních lístků. Rostlina je náročná na slunce. V polostínu nemusí tak dobře kvést. Potrpí si na vlhko, proto má ráda propustné a spíše humózní půdy. Množit ji můžeme řízkováním nebo hřížením. Odborníci doporučují prořezávat ji ihned po odkvětu.

(zdroj: www.priroda.cz)

TEST

Správné odpovědi: 1c, 2b, 3c, 4a, 5a, 6b, 7b, 8b, 9b, 10c

Pod záštitou Obecního úřadu a za přispění zdelovských občanů v nákladu 115 výtisků ,tento zpravodaj vydává Petr Nedvídek. Kontakt: tel.605706459, e-mail: zdelovskadrbna@seznam.cz, poštovní schránka č.p.18 Zdelov